

VERZUUKEN IS LEUK

Written by Lau

Monday, 13 January 2014 13:33 - Last Updated Monday, 13 January 2014 15:09

Ieder gilde heeft zijn eigen gebruiken. Ze zijn meestal overgeleverd uit de vroegere jaren van het bestaan. Bij het ene gilde worden koning en hoofdman of het vaandel door het hele gilde aan huis afgehaald, al dan niet onder aanbidding van een drankje. Bij de Duitse schutterijen is dat bijna altijd het geval. Bij het Sint Antonius en Sint Sebastianus Gilde is dat niet het geval. Hier komt men in het gildehuis samen, waar ook de attributen bewaard worden. Van daaruit trekt men op.

NIEUWE DEKEN

In de laatste tijd wordt veel gesproken over het aantrekken van jongere leden. Daarover wordt een programma aangeboden, lesbrieven ontwikkeld, voorlichting gegeven. Het systeem, dat bij de Gemertse gilden gebruikt wordt ziet men bijna nergens. Nieuwe leden melden zich spontaan aan, al dan niet daartoe aangespoord door familieleden, die al bij het gilde betrokken zijn, vrienden, e.d. Hoe ziet dat Gemertse systeem er dan uit. Van oudsher wordt tijdens een besloten vergadering op de optrekdag een nieuwe deken gekozen ter voldoening aan het bepaalde in de "Karte of Regels van den wijd vermaarden en zeer doorluchtige Gilde van den H. Antonius en den kloekmoedigen Martelaar en Rider Sebastianus binen Gemert". Het eerste artikel van deze Karte luidt "In den eersten zal die voorz. Schutterij tot noodzakelijke dienst heben twee DEKENEN daar van den eenen zal dienen en bekleeden het DEKENSAMPT voor de tijd van een jaar en het zelve een jaar bij hem voldient zijnde zal alsdan dezelfde DEKEN als noch een tijd van een jaar blijven dienen en dat nochtans met assietentie van eenen anderen nieuwe DEKEN".

En voor zoveel dat valt na te gaan uit nog beschikbare geschriften is de keuze vanaf 1809 ook jaarlijks gebeurd. Van voor die tijd zijn maar enkele jaartallen bekend. De oudste aantekening is de keuze van ene Gerardus Jonckers in 1726.

De keuze van een nieuwe deken wordt voorbereid door de kapitein en de voorzitter, die allereerst de jeugdige zonen van gildebroeders, ouderlingen, ondersteunende leden of andere aan gildebroeders verwante familieleden in beeld brengen om in de genoemde volgorde te gaan "buurten", dat is nagaan of er bij de jongeman belangstelling voor het gilde bestaat. Is dat het geval, dan komt deze op het stembord als eerste te staan en kan openlijk gestemd worden.

De keuze is nog steeds belangrijk voor de betrokkene, de familie en ook de buurt. Deze laatste heeft de taak om het huis van de nieuwe deken te versieren en jonge meisjes aan te zoeken, die de laatste twee handelingen van de installatie verrichten.

AANZEGGEN EN VERZUUKEN

Voor de optrekdag hebben de gildebroeders en ouderlingen in een van twee wijken, waarin Gemert is verdeeld, al bezoek gehad van minstens twee tamboers, die de optrekdag komen

VERZUUKEN IS LEUK

Written by Lau

Monday, 13 January 2014 13:33 - Last Updated Monday, 13 January 2014 15:09

aanzeggen.

De trommen kondigen hun komst aan en dat wordt gedaan tot zij de voordeur gepasseerd zijn. Uit verhalen van vroeger blijkt, dat dit aanzeggen een tijdrovende bezigheid was, want men kwam wel eens in de nacht bij een gildebroeder trommen. Het bezoek gaat meestal vergezeld van het aanbieden van één of twee borreltjes citroenbrandewijn. De trommen kondigen hun komst aan en dat wordt gedaan tot zij de voordeur gepasseerd zijn. Uit verhalen van vroeger blijkt, dat dit aanzeggen een tijdrovende bezigheid was, want men kwam wel eens in de nacht bij een gildebroeder trommen.

VERZUUKEN IS LEUK

Written by Lau

Monday, 13 January 2014 13:33 - Last Updated Monday, 13 January 2014 15:09

Het bezoek gaat meestal vergezeld van het aanbieden van één of twee borreltjes citroenbrandewijn. Tegenwoordig kan dat ook de “Groene Schut Likeur” zijn, speciaal voor het gilde samengesteld. Maar of dit aanzeggen al niet genoeg is wordt ieder schutslid in Gemert nog door twee gildeleden uitgenodigd om de Antoniusdag – in Gemert nog steeds Mortelzondag genoemd, want daar werd een winterkermis gehouden – en de optrekdag en de – vroeger twee teeravonden – te bezoeken. Ook dat is een tijdrovende bezigheid.

Dat aanzeggen en verzuuken had op zaterdag 11 januari jl. plaats. Één gildezuster en negentien gildebroeders waren hiervoor nodig. Per groep van twee moesten 17 tot 20 adressen worden bezocht, moest er gebuurt worden over de familie, het bedrijf, het werk en natuurlijk over de nieuw te kiezen deken. Dit levert niet meer dan veronderstellingen op, want de beide gildebroeders zijn getraind in het geheim houden hiervan. Hoogstens legen zij een spoor in een tegengesteld richting, zoals de afstand van woonhuis naar gildehuis is groot, hij heeft een fors postuur of de eeuwige dooddoener: hij is van het mannelijk geslacht, woont in Gemert en is ongetrouwd.

Als de verzuukers om 10 of 11 uur beginnen wil men na het gebruiken van een aantal “aperitieven” wel wat eten gebruiken. Dat zijn vaste adressen, waar men altijd terecht kan. Gesterkt door de maaltijd kan men weer verder gaan tot het avondeten. De tussendoortjes doen ook nog altijd goed. Zo rond de klok van elfen komt men dan in het gildehuis bijeen om de ervaringen van de dag te vertellen, de opgedane nieuwtjes te vertellen. Dan is de taak van de verzuukers voor die dag voorbij. Men is dan per fiets toch ongeveer 14 uur onderweg geweest. Een vreemde, maar ook een heel interessante dag. Rest dan nog de afrekening van de geïnde maaltijdvergoeding, contributie, abonnement op het kwartaal De Gildetrom op te maken, om de gelden op de belvaanavond - vooravond van de optrekdag – te voldoen, want deze laatste moet men zonder schuld aan het gilde kunnen beginnen.